

Skriftlig redegørelse:

Bygge- og boligpolitisk redegørelse af 16/1 86

(Redegørelse nr. R 8).

Boligministeren (Bollmann):

1. Det generelle samfundsøkonomiske forløb og byggeriets situation – sammenfatning.

1. Den danske økonomi har siden midten af 1983 været præget af en grundlæggende konjunkturopgang. Den hurtigt stigende produktion og beskæftigelse viste sig særegen derved, at væksten allerede tidligt fik en udpræget selv bærende karakter, fordi den uden at udløse inflatoriske kræfter fremkaldte en uventet kraftig og vedholdende opgang i de erhvervsmæssige investeringer.

Hovedelementerne i første fase i opsvinget var det usædvanlige spring i det private forbrug og boligbyggeriet i midten af 1983, som formentlig bl.a. stod i forbindelse med det kraftige rentefald. En tilsvarende udvikling foregik i det øvrige Europa og fortsatte i 1984, hvor OECD-landene havde en vækst i produktionen på 2,5 pct. Den tilsvarende vækst i Danmark var 4 pct.

I 1985 forventes væksten i Danmark at ligge lidt i overkanten af den gennemsnitlige vækst i Vesteuropa – med en størrelsesorden på 2½ pct. Medvirkende hertil er, at væksten i industrieksporten er taget til i løbet af 1985, bygningsinvesteringerne vokser stærkt og der synes at have været en opgang i væksten i boligbyggeriet sidst på året. I modsat retning trækker opbremsningen i den offentlige sektors vækst.

2. I slutningen af 1984 forventedes det, at den danske økonomi også i 1985 ville være karakteriseret af fortsat betydelig aktivitetsopgang. Denne tendens skulle dog vise sig i årets første måneder helt at blive overskygget af virkningerne af den hårde vinter og arbejdskonflikten. Disse forhold betød især en lavere aktivitet i bygge- og anlægssektoren, ikke mindst med hensyn til nybyggeriet.

Opgangstendenserne er dog siden forsommeren 1985 slået igennem med betydelig styrke.

Selv om faldet i påbegyndelserne af nyt boligbyggeri i første del af 1985 først og fremmest må tilskrives de klimatiske forhold, må det antages, at usikkerheden omkring

overenskomstforhandlingerne og skattereformdrøftelserne også har spillet ind.

Som bekendt løstes overenskomstforhandlingsproblemerne via lovgivning, idet regeringen fandt det nødvendigt – for at understøtte den gunstige økonomiske udvikling, der var i gang – at gennemføre en række indgreb af bl.a. indkomstpolitisk art. Det centrale element heri er en lønstigningsramme på 2 pct. det første indkomstår og 1½ pct. det andet.

3. Produktionstilpasninger m.v. efter forårets overenskomstløsning samt eftervirkninger efter den hårde vinter kombineret med virkningerne af den økonomiske politik har som nævnt resulteret i, at den økonomiske aktivitet hurtigt kom i kraftig bevægelse opad.

Dette gælder også (og måske navnlig) i bygge- og anlægssektoren, der tillige var præget af bestræbelserne for at indhente de opståede forsinkelser på igangværende arbejder.

Som nævnt nedenfor er der træk i bygge- og anlægssektorens konjunkturindikatorer, der tyder på, at sektoren er meget nær sin kapacitetsgrænse. Derfor kunne fortsatte aktivitetsstigninger i alle dele af byggeriet og anlægsvirksomheden frygtes at medføre risiko for, at der herfra allerede var og fortsat ville udgå mærkbare pris- og lønstigninger med afsmittende virkning på samfundsøkonomien som helhed.

På denne baggrund er der gennemført en række indgreb i form af midlertidige udskydelser af bygge- og anlægsaktivitet og indførelse af en investeringsafgift for kommunernes og amternes bygge- og anlægsinvesteringer i 1986. Der er blevet udvist en vis tilbageholdenhed med igangsættelse af dele af det støttede boligbyggeri og udskydelse af bygge- og anlægsarbejder for staten og inden for energisektoren.

Indgrebene er søgt udformet så fleksibelt som muligt, og det er tanken gennem en udmeldingsvirksomhed fra boligministeriet over for de berørte myndigheder vedrørende forventet bygge- og anlægsaktivitet bl.a. at muliggøre hensyntagen til regionale variationer i priset på bygge- og anlægssektoren. At projekterne er udskudt, betyder, at de vil blive gennemført, så snart den samlede kapacitetsudnyttelse og dennes fordeling på regioner tillader dette.